

Kohila INFOLEHT Naiste Selts

Aprill 2016

Kohila maanaisteseltsi

PÕHIKIRI.

- § 1. *Kohila* maanaisteseltsi eesmärgiks on maarahva kodumajanduse edendamine ning naiste kultuurilise ja majandusliku olukorra parandamine.
- § 2. Selle eesmärgi saavutamiseks avaldab selts järgmist tegevust:
- selgitab maarahva kodumajanduse seisukorda, puudusi ja tarvidusi;
 - edendab maanaise kui kodumajanduse juhataja kütsele vastavat haridust;
 - õhutab maarahva hulgaks kodude korraldamist, kaunistamist ja tervishoiu olude parandamist;
 - arendab perekondaolu, emade eest hoolitsemist, kodust lastekasvatust ja haigeravitsemist;
 - edendab rahva toitmisolude parandamist ja keetmisoskust;
 - tõstab naiste käsitöö oskust;
 - edendab koduloomapidamise ja aiatöö oskust maanaisete hulgas;
 - otsib abinõusid maanaisetele majandusliku ja tihiskondliku iseseisvuse võtmiseks;
 - paneb toime kursusi, koosolekuid, loenguid, õppereise, näitusi, võistlusi, pidusi, ja peab lühiväljaõppe, raamatukogusid, lugemislaudu, vanadekodusid, nõuandepunkte, instruktoreid;
 - moodustab töökorralduse otstarbel oma tegevuspiirkonnas osakondi, toimikondi, noorteringe ja tšöörinõusid;
 - astub ühiskonduse ja tšöörkorralduse otstarbel teiste seltside ja nende liitude liikmeks, kui need maanaisteseltsiga tihised ülesandid.

Kohila valla infolehes ilmus Euroopa vabatahtliku tegevuse aastal üleskutse, et jäädvustada Kohila Naiste Seltsi heategevuslikke ettevõtmisi aastatel 1993–2002. Üleskutse peale saadeti mõned fotod ka Eesti Wabariigi aegse Kohila maanaisteseltsi liikmetest ja tegemistest. Tänu neile, kes oma albumitest meile fotosid ümberpildistamiseks saatsid.

Edasi viis tegevus arhiivi ja kokku sai infoleht, kuhu on koondatud olemasolev materjal. Lisaks mõned toredad retseptid ja küsimused-vastused 30-ndate aastate Taluperenaistest ning Eesti Naistest.

Kuna selts tegutses 90-ndatel aastatel peamiselt Tohisool, siis sinna oli koondunud ka seltsi koosolekute protokollid ja raamatupidamine, mille põhjal panime kokku toleaegsed tegemised.

Infoleht on koostatud selliselt, et igaüks meist saaks talletada ajalugu. Kui tunded ära kedagi, kes pildil, siis saad lisada Sulle teadaoleva inimese nime ning ka meile sellest teada anda.

Lisaks oleme rõõmsad igasuguse lisainfo eest, et see seltsitegevus kroonikaks seada ning etteruttavalt võime öelda, et tublidel naistel on peas juba uusi mõtteid, et see tegevus taaselustada ja vabatahtlike abiga toredaid ettevõtmisi ellu kutsuda!

Täna, pea 25 aastat hiljem on lähiajalugu ka kõik see, mis 90-ndatel toimus. Täna hoiadki käes tükikest lähemast ja kaugemast ajaloost.

Kohila Naiste Seltsi nimel
Terje Evisalu ja Inna Laanmets

Siseministeriumil

10. II. 1936

15. XII.

Kohila Maanaisteseltsi asutajate
Mary Ustaal, kelle eluk. Kohila
Koolimajas, Leida Iives, kelle eluk.
Kohila vallas, Lepik majas, Elvine
Kullamäe, eluk. Kohila koolimajas ja
Leida Lepik, eluk. Kohila vallas, ale
vilus.

20. IV. 30. 1936

avaldus.

Esitades siinjuures meie poolt seutava Kohila Maanaisteseltsi põhikirja kahes eksemplaris palume Teid nimetatud selts registreerida seaduses ettenähtud korras.

Lisa: 2 eksempl. põhikirja, 6,90 kr. eest tempelmarke ja 1 kr. seltsi registreerimisest "Riigi Teatajas" avaldamise kulude katteks.

Asutajad:
Mary Ustaal
Leida Iives
Elvine Kullamäe

Kohila vallavalitsus tõendab, et allkirjad kilesoleval avaldusel on tehtud oma kätte vallavalitsuse juuresolekul otse- ja teguõimastat Kohila Maanaisteseltsi asutajatest Mary Ustaalust, Leida Iives'est, Leida Lepik'ust ja Elvine Kullamäe'st, kes elavad Kohila vallas.

Kohilas, 6. veebruaril 1936 a. Lauajuhend nr. 14/1

Vallavanem: *[Signature]*
Sekretär: *[Signature]*

§ 3. Seltsi tegevuspiirkonnaks on Kohila v.

§ 4. Seltsil on kõik juriidilise isiku õigused.

§ 5. Seltsil on liiklilised, toetajad, ehaegsed ja aulilised.

§ 6. Seltsi liit- ja ehaegseteks liikmeteks võivad olla kõik Eesti rahukodanikud, kes saavad liitumiseks vastavalt ühiskondlikele eeskirjadele.

§ 7. Ehaegseteks liikmeteks võetakse vastu aruandevõimelised isikud, kes taavad peakoosoleku poolt määratud ehaegse liikmeks.

§ 8. Liit- ja ehaegsed liikmed võtavad vastu seltsi juhatus liikmeks astuda soovija kirjaliku avalduse peale. Edmest liikmed võtavad vastu asutajad.

§ 9. Toetajateks liikmeteks võib juhatuse vastu võtta igal lihtsast isikul, kui ta üritab. Toetajateks liikmeteks ole seltsi peakoosolekul lähtisõlt.

§ 10. Aulilisteks valib peakoosolek juhatus ettepanekul isikuid, kes seltsile või maarahva kodumajanduse edendamisele ning naiste kultuurilise ja majandusliku olukorra parandamisele tähtsat kasu on saanud. Aulilisteks vastuvõtmise sümbool peakoosolekul koostajate ja hääletusemusega. Aulilisteks on vahel seltsi liikmeks.

§ 11. Seltsi liikmed võivad seltsist välja astuda eelnekoost kirjaliku teadaandega juhatusel. Liige loetakse lahutamaks pärast seda, kui ta on tähtsast liikmeskohustusest seltsi vastu.

§ 12. Liikmed, kes rikuvad Seltsi põhikirja, või talitavad peakoosoleku otsuste vastu, võib peakoosolek juhatusel ettepanekul välja heita.

§ 13. Liikmed maksavad sellise lga-aastast peakoosoleku poolt kinnituskõrvalt liikmeksõnaku ning seltsi liikmeks astumise juures õhkordest sisseastumise maksu 50 senti suuruses.

§ 14. Seltsi varandused moodustuvad:
a) liikme- ja sisseastumismaksetest;
b) õlgi- ja onavalituse- ning teiste asutuste toetussummadest, isiklikest toetustest ja kinkidest;
c) seltsi varanduse ja ettevõtte sisseastumistest ja muudest aulalõhust omandatud varandustest.

§ 15. Seltsi varustab oma kohustuste eest kogu oma varandusega.

§ 16. Seltsist väljajäetud või lahitud liikmetele mingisugune maksusid tagasi ei makseta.

§ 17. Seltsi tegevust juhib liikmete peakoosolek ja viimase poolt valitud juhatuse. Seltsi tegevuse järele valib peakoosolek poolt valitud revisjonikomisjoni.

§ 18. Peakoosolekul on korraldus, mis juhatusel poolt üks kord aastas kokku kutumiseks, ja erikordlised, mille juhatus oma äranägemise järele, või revisjonikomisjoni, või juhatuse soovimisel kokku kutub.

§ 19. Peakoosoleku kutses saadetavale kirjalikult liikmetele kätte vihmatai kaks nädalat enne peakoosolekut. Kutses peab olema tähtsastatud peakoosoleku aeg, koht ja päevakord. Nõuda kokkolehtumist peakoosoleku otustusevõimelise lga-aastase liikmeks arva juures. Seltsi tegevuse lõpetamise otsustamiseks peab kokku laama vähemalt pool liikmetest arvust.

§ 20. Peakoosoleku otsustada on: seltsi põhikirja muutmise, juhatus ja revisjonikomisjoni valimise, aruannete ja eelarvete kinnitamine, liikmeksast määramine, seltsi tegevuse lõpetamine.

§ 21. Peakoosolekul otsustatakse asju lahitud hääletamisega, kui 5 liiget kinnitab ei olna, ja liit hääletusemusega, kuid liikme väljajäetamiseks ja seltsi tegevuse lõpetamiseks on tarvilik kaks kolmandiku kokku laitud liikmete hääletust.

Siseministeriumil

10. II. 1936

15. XII.

Kohila Maanaisteseltsi asutajate
Mary Ustaal, kelle eluk. Kohila
Koolimajas, Leida Iives, kelle eluk.
Kohila vallas, Lepik majas, Elvine
Kullamäe, eluk. Kohila koolimajas ja
Leida Lepik, eluk. Kohila vallas, ale
vilus.

20. IV. 30. 1936

avaldus.

Esitades siinjuures meie poolt seutava Kohila Maanaisteseltsi põhikirja kahes eksemplaris palume Teid nimetatud selts registreerida seaduses ettenähtud korras.

Lisa: 2 eksempl. põhikirja, 6,90 kr. eest tempelmarke ja 1 kr. seltsi registreerimisest "Riigi Teatajas" avaldamise kulude katteks.

Asutajad:
Mary Ustaal
Leida Iives
Elvine Kullamäe

Kohila vallavalitsus tõendab, et allkirjad kilesoleval avaldusel on tehtud oma kätte vallavalitsuse juuresolekul otse- ja teguõimastat Kohila Maanaisteseltsi asutajatest Mary Ustaalust, Leida Iives'est, Leida Lepik'ust ja Elvine Kullamäe'st, kes elavad Kohila vallas.

Kohilas, 6. veebruaril 1936 a. Lauajuhend nr. 14/1

Vallavanem: *[Signature]*
Sekretär: *[Signature]*

Suurendused fotodest leitavad KOVANÄPSELI majas.

→ Mary Mustalu

Maa Sääl: maarahva ajaleht, nr. 34, 24. märts 1937

Kohila naised sõidavad Saaremaale

Maanaiste seltsi esimese aasta tööviljakus

Kohila Maanaiste Selts on kohapeal nooremaid organisatsioone. Et küll hiljuti pühitses vaid esimest aastapäeva, on siiski tublisti tööd teinud liigete endaarendamiseks. Aasta wäljel on peetud rida kursusi, loenguid ning peoõhtuid ühes traditsiooniliseks kujuneva „haneõhtuga“. Lähemal ajal on kawatsusel ameerika loterii korraldamine, mille sissetulekust

antakse toetust Saaremaale ekskursioonist osawõtjaile, mis leiab aset eelolewal suwel 12.–14. juunini, muus osa läheb arwatavasti seltsile lipu muretsemiseks.

Seltsi juhatusse kuuluvad praegu: pr. H. Ruut (kirjatoimetaja), pr. L. Lepik, pr. H. Lehis (esinaine), pr. E. Flaur (kassapidaja), pr. M. Uustalu, pr. E. Sarapik ja prl. H. Teerik.

LAVIIN-KOHVIÕHTU

Tegemist oli Saksamaalt tulnud kombega uut viisi heategevust harrastada. Kõrgemas seltskonnas olevad daamid kutsusid kordamooda üksteist kohviõhtule. Algselt oli plaanitud, et iga osaleja peab maksuma 1 krooni (mis oli tolal ajal küllaltki suur raha) ning see raha pidi minema heategevusse.

Kuidas see aga Tohisool läks, sellest väljavõtte raamatust Carl Mothander "Kulinaarsed vested" (raamat 1930. aastate Tohisoo mõisa väikestest pidudest, mida peetud paljalt lõbu pärast) lk 28–30.

... Kallis kaasa /Benita Mothander s Wrangell/ haaras uudsest asjast muidugi vaimustusega kinni. Alguses pidi kõik toimuma spartaliku lihtsusega: sigurikohv mandliküpsistega või midagi sinnapoole. Aga nii nagu see pidu- ja kohviõhtute maailmas ikka juhtub, hakkas inimlik edevus pakkumisi üles kruvima. Seepärast, kui Kalli Kaasa kohvilaud oli valmis ja ta kutsus mind seda üle vaatama, ei võinud küll keegi väita, et see oleks olnud spartalik. Peale tosina sordi maitsvate küpsiste toretsesid laual linna kõige peenema kondiitri kaks võrratut torti. Likööre rikkalikus valikus, samuti parimaid sigarette. Teisel laual

leidis elegantne valik värskaid puuvilju koos portveini- ja madeirakarrahvinidega, kompvekke ja sissetehtud puuvilju vahukoorega. Selle juurde antiikne portselan, klaasid, lauahõbe ja puhas pillamine luksuslike lilledega.

... Aga kuna ma olen harjunud tegema hinnakalkulatsioon, jõudsin silmapilkselt tubli saja kroonini. Uhkena ja säravate silmadega astus abikaasa minu poole. „Noo?“ küsis ta ootusrikkalt. „Aga Kallis Kaasa,“ ütlesin ma omal leebel moel, „kas sa kõige selle hõrgutava kostituse eest saad vastu ainult seitse krooni heategevuseks?“

Kuidas asi lahenes? Abikaasa Carl kutsus lisaks laviin-kohvile kutsutud daamidele seitse kavaleri laviin-groki.

... Ülemeeliku peo käigus oli mul õnnestunud laviin-krooni kõvasti ülespoole kruttida, ja kui me Kalli Kaasaga oma bridzivõidu kokku rehkendasime, selgus, et see kattis täielikult kopsakad väljaminekud kohviõhtu, groki ja supee eest. Peale selle võis Kallis Kaasa laviini-kassale üle anda hulga suurema summa kui hariliku heategeva kohviõhtu seitse riigitaalrit.

Selts registreeriti 09.1993.

1993. aastal oli Kohila Naiste Seltsis 20 liiget. Need olid Malle Tähe, Veera Lepik, Ruth Esko, Riina Kergand, Inna Laanmets, Evi Karm, Juta Lääts, Marge Rammus, Terje ja Maie Evisalu, Ruth Raudsep, Ester Laos, Elle Saare, Virve Kinkar, Anu Unger, Milvi Aruoja, Marge Leedmaa, Ruth Rütman, Terje Jaanimägi, Sirje Mäesalu.

Avaüritusena korraldati 14.11.1993 madri- ja kadripäevale pühendatud laad (kooli spordihoones).

Kohila Naiste Seltsi tegevus

Seltsi korraldatud jõulupidu 28.12.1993 Rabiveres (esines Els Roode kandleansambel)

Sõduritele sokkide kudumine 02.1994, sokid saadetud Rapla maakonnast pärit ja kaitseväes teenivatele sõduritele

„Beebipaki“ projekt 05.1994

Külaskäik Rõuge Naiste Seltsile suvel 1994 (vist 07.1994)

Porgandite puhastamine ja tükeldamine Kohila Turvakeskuse supiköögi jaoks 18.10.1994

Külaskäik Marimekko kaupluse 22.05.1995

Külaliste vastuvõtt Rootsist 04.03.1997 (ringkäik Tohisool, kohvilaud)

Õmblusklassi juubel 05.1997 (kringel+küünlad)

Kevadpidu 05.1997

Koolikottide ja muude koolitarvete ost Rabivere kooli I klassi minejatele 08.–09.1997, samuti vaba aja veetmise vahendite ost Rabivere kooli õpilastele (pallid, hüppenöörid jm)

„Jõulumuinasjututuba“ – osalustasu 25 Rabivere kooli lapsele, kokku 875.- 19.12.1997

Küüditamise aastapäeva kontsert 02.1998

Rootsi külaliste vastuvõtt (moedemonstratsioon, kohvilaud)

„Kodutohtri“ aastatellimus 1999. aastaks

Kohila laste päevakeskusele signalistasiooni jaoks 600.- 13.12.1998

Rahaline toetus Tohisoo õmblusklassi õpilastele koolinoorte moekonkursil osalemise kulude katteks 1000.-, 12.1998

Lapitehnika lühikursus 02.1999

Soomemaa abi müügist teenime raha heategevuseks.

Kohila naiste käsitöö jõuab Soomemaale Meila Sermus-Blomqvisti vahendusel.

Ostetud 4 paari villaseid sokke ja saadetud Rootsi tänuks humanitaarabi vahendajatele 02.1999
Toetus UNICEF Eesti Rahvuskomiteele 1000.- sihtannetus Kosovo põgenike heaks 04.1999

Rootsi külaliste vastuvõtt (moedemonstratsioon, maja tutvustus, lõunasöök, õpilaste kontsert)

Ajakirja „Anna“ tellimus 2000. aastaks

„Jõulupuu särama“. Advendi- ja jõuluküünalde ost valla laste- ja kultuuriasutustele 6 x 500.- 12.1999

Kuuskede põletamine kanutipäeval (koostöös skautidega, pannkookide küpsetamine) 01.2000

Urmas Laansoo loeng toataimedest ja nende hooldamisest 03.2000

Missikandidaatidele rahaline toetus osalemiseks Rapla maakonna missi konkursil 2 x 500.- 02.2002

Kasutatud riiete müük kokku ca 15 000.-

Gesti Naine jaanuar 1934

Valejanes tainas

A i n e d: 1 kilogramm läbikasvanud sealiha, 2-3 muna, 3 supilusikat riivsaia, $\frac{3}{4}$ tassi piima, 2 supilusikat hapukoort, 1 supilusikas võid, $\frac{1}{2}$ supilusikat soola, pipart.

T a i n a k s: 2 supilusikat võid, 2 supilusikat hapukoort, 200-300 grammi jahu, 1 muna.

V a l m i s t u s: Liha masindatakse kaks korda, segatakse hulka lahtiklopitud munad, riivsaia, piim, hapukoort, või, sool ja pipar. Kastetakse hästi läbi. Siis valmistatakse võitainas. Või vahustatakse, siis juurde hapukoort, muna ja niipalju jahu, et saab paras sitke tainas väljarullimiseks. Tainas rullitakse välja ja tõstetakse pannile. Taina päale pannakse lihasegu pika leivakujuliselt ja kaetakse päält tainaga. Päält määratakse munaga ja küpsetatakse ahjus umbes 1 $\frac{1}{2}$ tundi. Antakse lauale soojalt lahtilõigatult.

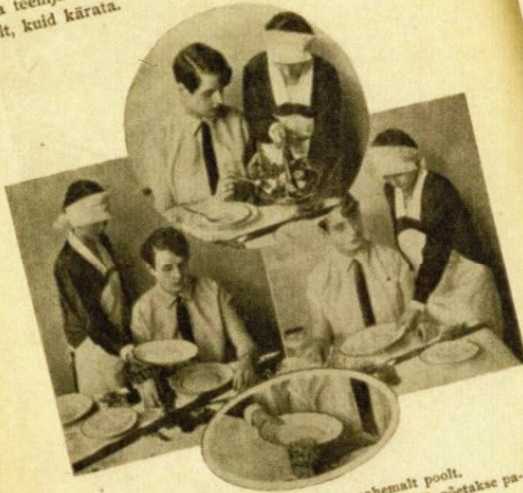
november 1934

Kartulibiskviit

A i n e d: $\frac{3}{4}$ kilogrammi kartuleid, 150 grammi suhkrut, 3 muna, riivitud sidrunikoort või paar tilka sidruniõli, soola.

V a l m i s t u s: Kartulid koorida, pehmeks keeta, kurnata ja läbi sõela pudruks hõõruda. Munakollased suhkruga vahustada, juurde segada pressitud kartuleid, kuni saab ühtlane kohev segu. Maitseks juurde segada riivitud sidrunikoort või sidruniõli. Lõpuks juurde vahustatud munavalged. Panna võiga määratud ja riivsaiauga üleriputatud vormi ja küpsetada ahjus keskmises kuumuses 1 tund. Anda lauale soojalt vormiga magusaks toiduks või lasta seista 1-2 päeva ja külmalt süüa tee kõrvale. Seistes tõmbub kook kuivemaks ja on maitavam.

322
valge põllega, on endastmõistetav. Ta olgu vaikne. Kunagi ei pea teenija sundima võõrast võtma ette. Kõik pakutakse kiirelt, kuid kärata.

Ülal: Toidud pakutakse pahemalt poolt. Must taldrik võetakse pahemalt poolt.
Puhas taldrik antakse pahemalt poolt.
All: Valesti, nõnda ei võeta kätte puhast taldrik.

Toitude pakkumisega tehakse algust kõige vanema või lugupeetuma daami juurest, pulmas proua ja sünnipäeval sünnipäevalapse juurest. Järgnevate toitude juures alatakse vaheldamisi lugupeetumate võõraste juurest. Vaagnad pakutakse pahemalt poolt. Raskest vaagnad hoitakse kahe käega, kergetest võetakse kummagi pihu päale üks; kaitseks palavuse vastu

Taluperenaine mai 1932

Mai söögisedel

Pühapäev

Pajas küpsetatud vasikaliha, kartulid, palukasalat. Mannavaht rabarberimahlagaga.

Esmapäev

Praetud seened (mürklid), keedetud kartulid. Piimasupp munatangudega.

Teisipäev

Supp kuivatatud tintidest. Kohupiima koogid.

Kesknädal

Käkid keedetud lihast, kartulid. Hapupiim.

Neljapäev

Nõgesesupp suitsulihaga. Võipiima puding, palukakeedis.

Reede

Suitsukala- ja makaronivorm. Piimasupp kaeratangudega.

Laupäev

Munakook pekiga, hapud kurgid. Kaerakiile, piim.

